

KERK-KRAANT

GELOOFSGEMEENSCHAP AUGUSTINUS
EINDHOVEN

CORONA EDITIE 64

Jaargang 9, nummer 27

6 juni 2021

***Aan de vrienden van de Geloofsgemeenschap Augustinus
Eindhoven en alle andere geïnteresseerden***

***EINDELIJK, HET IS ZOVER:
GLORIEUX GAAT WEER OPEN!***

Hervatten vieringen op 13 juni a.s.

Van Glorieux hebben we bericht ontvangen dat we de kapel weer mogen gebruiken. Aangezien veel van onze kerkbezoekers zijn gevaccineerd en het erop lijkt dat het de goede kant uitgaat met de besmettingen, durven we onze vieringen te hervatten. We kunnen nog geen koffie drinken na afloop van de viering. Het is de bedoeling dat u direct na de viering het terrein verlaat.

Houdt u zich svp aan de RIVM-regels:

- Kom binnen met een mondkapje, dit mag afgezet wanneer u gaat zitten
- Desinfecteer uw handen bij binnenkomst en schud geen handen
- Blijf thuis bij milde verkoudheidsklachten als hoesten e.d. en als huisgenoten koorts hebben
- Hoest of nies in de elleboog
- Houd 1,5 meter afstand.

In de kapel kunnen we met 30 personen deelnemen aan de vieringen. Bij binnenkomst wordt u een plaats aangewezen.

We moeten onze bezoekers registreren en wij vragen u dus zich aan te melden zo spoedig mogelijk en liefst voor woensdag 9 juni a.s. via

Mail: cjm.piscaer@gmail.com of

telefoon 040-2262808 (Carla Piscaer) / 06-50237483 (Jacques de Klerk).

Kom alleen naar Glorieux als u een bevestigingsbericht hebt gekregen!

We maken na binnenkomst van de aanmeldingen een lijst en wanneer de 30 personen overschreden wordt kunnen de overige aanmeldingen deelnemen op de volgende zondag. U ontvangt hiervan een bevestiging.

We vinden het fijn om weer te beginnen maar zien dat het nog niet eenvoudig is. We vragen u vriendelijk mee te werken aan de regelingen en we hopen dat het opstarten goed zal verlopen.

Feest van het heilig Sacrament

We komen nog even niet samen, voelen ons verbonden en willen ons voeden aan elkaar: met "brood" dat ons voedt naar lichaam en geest.

*Verbonden met God en met elkaar willen we blijven delen om te leven in vrede. Zo wil God ons zegenen:
in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest. Amen.*

Trouw tot het einde

We vinden het over het algemeen fijn om uitgenodigd te worden voor een etentje, nu het weer stilaan kan. Je wordt verwacht en met een begroetingsritueel word je ontvangen. De tafel is gedekt en daaraan kun je zien dat op je werd gerekend. Je schuift aan tafel aan. De wijnglazen worden gevuld en er wordt gedronken op de vriendschap. Zo worden de onderlinge banden versterkt en bezegeld.

Vandaag mogen we aanschuiven aan een bijzondere tafel. De gastheer is Jezus. Aan zijn tafel delen we woorden die inspireren. Hij breekt en deelt zichzelf omdat wij die aan tafel zitten, één worden met hem. Die eenheid, die verbondenheid wordt bevestigd door het drinken van de wijn. Aan zijn tafel breken en delen we brood en verhalen. We hernieuwen aan tafel de band en bezegelen dit met het delen en drinken van de wijn. We doen dit om onze weg in ons leven te gaan, in zijn geestkracht.

Mogen we ons opnieuw uitgenodigd voelen om Jezus te volgen waar Hij zichzelf breekt en deelt.

Ik wens je een goed en inspirerend moment toe.

René Hornikx

Redactieadres Kerk-Krant: frans.ans.savelkouls@hetnet.nl

Adres van onze website: augustinus-eindhoven.nl/

Eerste Lezing: Exodus 24,3-8

Mozes sprenkelt bloed over het altaar en over het volk om zo het verbond tussen God en zijn volk te bevestigen.

Mozes kwam terug en stelde het volk in kennis van alle woorden en bepalingen van de Heer. Eenstemmig betuigde het volk: 'Alle woorden die de Heer tot ons gesproken heeft zullen wij onderhouden.' Daarop stelde Mozes alle woorden van de Heer op schrift. De volgende morgen bouwde hij aan de voet van de berg een altaar en stelde twaalf wijstenen op, naar de twaalf stammen van Israël. Toen gaf hij jonge Israëlieten de opdracht, stieren op te dragen als brand- en slachtoffers voor de Heer. Mozes nam de helft van het bloed en deed dat in schalen, terwijl hij de andere helft uitgoot over het altaar. Toen nam hij het verbondsboek en las dit voor aan het volk. En zij verzekerden: 'Alles wat Jahwe zegt zullen wij doen en ter harte nemen.' Vervolgens nam Mozes het bloed, sprenkelde dat over het volk en sprak: 'Dit is het bloed van het verbond dat Jahwe, op grond van al deze woorden, met u sluit.'

Vraag: Kun je alle woorden doen die God tot je spreekt?

Evangelie: Marcus 14,12-16.22-26

Op die avond nam Jezus de beker en ze dronken allen daaruit. En Hij zei: 'Dit is mijn bloed (symbool van gevende liefde) van het verbond'.

Op de eerste dag van het feest van het ongedesemde brood, de dag waarop men het paaslam slacht, zeiden zijn leerlingen tot Hem: 'Waar wilt Gij dat wij voorbereidselen gaan treffen, zodat Gij het paasmaal kunt houden?' Hij zond daarop twee van zijn leerlingen uit met de opdracht: 'Gaat naar de stad en daar zult ge een man tegenkomen die een kruik water draagt; volg hem en zegt aan de eigenaar van het huis waar hij binnengaat: De Meester laat vragen: Waar is de zaal voor Mij, waar Ik met mijn leerlingen het paasmaal kan houden? Hij zal u dan een grote bovenzaal laten zien, met rustbedden en van al het nodige voorzien: maakt daar alles voor ons klaar.' De leerlingen vertrokken, gingen de stad binnen, vonden alles zoals Hij het hun gezegd had en maakten het paasmaal gereed. Onder de maaltijd nam Jezus brood, sprak de zegen uit, brak het en gaf het hun met de woorden: 'Neemt, dit is mijn Lichaam.' Daarna nam Hij de beker en na het spreken van het dankgebed reikte Hij hun die toe en zij dronken allen daaruit. En Hij sprak tot hen: 'Dit is mijn Bloed van het Verbond, dat vergoten wordt voor velen. Voorwaar, Ik zeg u: Ik zal niet meer drinken van wat de wijnstok voortbrengt tot op de dag waarop Ik het, nieuw, zal drinken in het Koninkrijk van God.' Nadat zij de lofzang gezongen hadden, gingen zij naar de Olijfberg.

Vraag: Welke belang heeft zegenen van brood (maaltijd) voor je?

SACRAMENTS DAG 2021

Sacramentsdag bestaat al sinds de Middeleeuwen als een apart feest naast Witte Donderdag. Het wil onze aandacht richten op het sacrament van de eucharistie. Middeleeuws is ook het gebruik om het brood van de Heilige Hostie feestelijk ter aanbidding uit te stellen in een kostbare monstrans en deze in een plechtige processie rond te dragen. Hoe eerbiedig deze viering van het Allerheiligste Sacrament ook is, toch lijkt hierin Jezus' dynamisch gebaar van breken en delen en zichzelf wegschenken nauwelijks nog herkenbaar. Aan ons de uitnodiging om vandaag stil te staan bij de diepe betekenis van de eucharistie en het heilig Sacrament.

Vragen

In het bulletin van de Boskapel te Nijmegen beschrijft een lid van de geloofsgemeenschap aldaar, zijn ervaringen over de Lourdesreis die hij vóór de coronaperiode maakte samen met zijn zus. Zijn ouders kwamen er ook vaak en daar liggen veel zoete herinneringen. Maar die werden voor de veertigjarige schrijver overstemd door zijn negatieve gevoelens over de vele vieringen, processies, aanbiddingen, zalvingen enzovoort. Allemaal goed bedoeld, maar zó kerkcentraal en clericaal dat je, zo zegt hij, als moderne gelovige denkt: waar blijft de wereld waarin wij leven met zijn vele vragen, vluchtelingen en zinloos geweld?

Sacramentsdag toen

In óns kerkblad staan dit laatste jaar nogal veel nostalgische verhalen over het Rijke Roomsche leven. Het verhaal van de veertig-jarige Boskapeller over de Lourdesvieringen riep bij mij ook nostalgische herinneringen op aan de viering van Sacramentsdag in mijn kinderjaren te Tilburg (de jaren vijftig). Grote plechtige processies werden er toen gehouden, met fanfare en bruidjes en een monstrans onder het baldakijn, gedragen door deftig geklede heren, enzovoort. Het schiep een sterk gevoel van eenheid: je liep allemaal in dezelfde richting met Christus in ons midden, rondgedragen in goud. Na mijn kinderjaren is er veel veranderd in de beleving van het Sacrament, ook al merk je daar in Lourdes blijkbaar niet veel van. Wat is er veranderd? Wat is er verloren gegaan of gewonnen? Wat is uiteindelijk het wezenlijke van het 'Allerheiligst Sacrament?' Wat zegt het evangelie daar vandaag over?

Wezenlijk

'Onder de maaltijd nam Jezus brood, sprak de zegen uit, brak het en gaf het aan zijn leerlingen met de woorden: Neemt, dit is mijn lichaam' (Marcus 14, 22). En bij Johannes 6, 51 zegt Jezus: 'Het brood dat ik zal geven voor het leven van de wereld is mijn lichaam.' Je kunt je voorstellen dat de toehoorders over deze woorden struikelden: hoe kan iemand zich te eten geven? Maar Jezus bedoelt het anders: 'als je met mij en mijn Vader verbonden wilt blijven, aanvaard dan wie ik wil zijn, hoe ik mijzelf aan jullie wegschenk, met hart en ziel, met vlees en bloed, geheel en al. Daar staat

dit brood voor. En als je je zo voedt met mijn leven, zul ook jij leven ontvangen, en wel voor altijd, eeuwig leven.' Ons voeden met zijn leven betekent dat we ons leven afstemmen op dat van hem. Naar je naaste kijken met zijn ogen, kwetsbare mensen opbeuren met zijn handen, kinderen zegenen met zijn glimlach, zieken troosten met zijn woorden, de weg van de vrede bewandelen met zijn voeten.

Lichaam van Christus

Zo vormen we als kerk het lichaam van Christus en ieder van ons is een lid van dat lichaam (Paulus, Augustinus). Wat wij hier binnen de muren vieren is geen vlucht uit het leven, maar staat er midden in. Want het gebroken brood wijst op Jezus' gebroken lichaam en op allen die vandaag de dag gekruisigd worden als hij door mensont-erende toestanden. En de vergoten wijn wijst op Jezus' vergoten bloed en is een protest tegen het onschuldig vergoten bloed van de martelaren van alle eeuwen. De eucharistie roept ons dus op om vol hoop mee te werken aan een nieuwe wereld waar brood en recht, waardigheid en liefde is voor al wat leeft. Al vierende houden wij het bijbelse visioen gaande van een nieuwe wereld: 'Dat een nieuwe wereld komen zal, waar brood genoeg en water stroomt voor allen.' (Oosterhuislied naar Jesaja 65).

Geslaagde viering.....

Te lang is de eucharistie verstaan als een religieus concept: 'men neme brood en wijn en dan gebeurt het christen-zijn.' Maar het leven zelf is toch de plaats waar het christen-zijn gebeuren moet? Niet zozeer in processies, maar in ons leven van elke dag moet Christus rondgedragen worden. In duidelijke keuzes, ook op politiek gebied, in menselijke zorg en offers. Wat je tijdens een viering hoort moet je ter harte nemen om het te 'doen tot zijn gedachtenis'. De een houdt van plechtige vieringen à la Lourdes, de ander van eenvoudige vieringen à la Glorieux. Maar of een viering geslaagd is, zal moeten blijken. Want als de dienst is afgelopen begint – ie pas: in onze dienst aan elkaar, aan God en aan de wereld. 'Men zegt tot jullie: 'lichaam van Christus', en je antwoordt: 'amen'. Wees in werkelijkheid een lidmaat van Christus' lichaam, opdat je 'amen' waar moge zijn' (Augustinus in zijn preek tot de pas gedoopten op Pinksteren).

Joost Koopmans osa

Wie durft te verdwalen ...

Op zondag 14 maart 2021 hoorde ik toevallig *Opwekkingslied 429*. Het was niet de melodie die me aantrok, maar een gedeelte van de tekst. Wat ik ervan onthield, schreef ik op een stukje papier: 'God wijst mij een weg die geen mens bedenken kan'. Op dat moment vond ik dat deze zin klopte. God wil niet dat ik blijf staan waar ik sta. 'Onderweg zijn' hoort bij mijn leven. God wil niet dat ik bij de pakken neerzit en neer blijf zitten. Want de situatie waarin ik elke dag verkeer, is steeds anders. En de antwoorden van gisteren passen niet bij nieuwe situaties. Elke dag word ik uitgenodigd te zoeken naar de juiste weg om te gaan. Dat hoort bij mijn leven, bij mijn levensopdracht. Zo zat ik voor de tv te mijmeren. Van het lied had ik verder niets gehoord. Alleen die ene zin. In mijn hoofd hoorde ik steeds die zin: 'God wijst mij een weg die geen mens bedenken kan.' Toen ik uit mijn mijmering ontwaakte, wilde ik weten wat er echt gezongen was. Ik zocht het lied op, en dit werd er gezongen:

*God wijst mij een weg
als ik zelf geen uitkomst zie.
Langs wegen die geen mens bedenkt,
maakt Hij mij zijn wil bekend.
Hij geeft elke dag
nieuwe liefde, nieuwe kracht.
Als ik mijn hand in zijn hand leg,
wijst Hij mij de weg,
wijst Hij mij de weg.*

Wat me raakte, kleurde in wat ik hoorde. Wat ik hoorde is mijn waarheid. Ik geloof dat God oneindig van me houdt. Wie anders dan de Enige wijst me een weg die ik kan gaan, die niet te moeilijk voor me is, die me uitnodigt op mijn beurt en met mijn mogelijkheden oneindig lief te hebben. Als ik me toevertrouw en durf te verdwalen vind ik een nieuwe weg.

Ze herinner ik me het verhaal van de Nederlandse kinderboekenschrijfster Francine Oomen. Ze maakte een moeilijke tijd door na de scheiding, de kinderen die het huis hadden verlaten en de overgang. Ze viel stil, kon niet meer schrijven. Zat thuis en wist zich met zichzelf geen raad. Na dagen, weken, maanden was ze het alleen zijn moe. Ze schopte zichzelf naar buiten. Ging wandelen. Ze volgde altijd veilige en bekende paden. Ze kwam op een kruispunt van wegen. Rechtsaf was voor haar bekend, vertrouwd en veilig. Ze koos intuïtief om linksaf te gaan, het onbekende. 'Maar zien waar ik uit kom' dacht ze. Een fietsster stak haar voorbij met om haar schouder een linnen schoudertas met een woord groot afgedrukt 'vertrouw'. Ze sprak het woord hardop uit. Als aan de grond genageld bleef ze staan. Keek naar het woord tot het niet meer zichtbaar was. 'Vertrouw, vertrouw, vertrouw', herhaalde ze, net zolang tot het in haar ziel doordrong. Het werd haar levensmotto.

Nadat ik dit indringend verhaal had gelezen dacht ik: Wie durft te verdwalen, zoals zij, vindt een nieuw perspectief, een nieuw leven, een nieuwe toekomst.

Ik denk nu aan de moeizame weg die de leerlingen van Jezus gingen om hem te leren kennen en hem te volgen. Ze zitten in een boot (Marcus 4,35-41). Jezus en enkele van zijn leerlingen. Jezus slaapt. Vertrouwt zich toe aan het leven. De leerlingen zijn wakker, alert. Het begint hevig te waaien. Een storm steekt op. Zoals het hevig

kan waaien en stormen in mijn leven. Dan heb ik het niet meer. Vroeger riep ik om mijn moeder of om mijn vader. Hoever ik ook van hen verwijderd was. Ik riep hen. Zij zouden de storm doen keren. En het gebeurde ook. Hen aanroepen kan voldoende zijn om houvast te voelen. De weg te vinden, soms in het oude spoor, soms in een nieuw spoor. Zo roepen de leerlingen Jezus. Hij brengt de schommelingen in hun leven in evenwicht. Maakt hen bewust van het wankelmoedig geloven dat gaandeweg standvastiger werd. Zo zelfs dat ze 'volgelingen van de weg' (Handelingen 9,2) werden genoemd.

Als ik in nood verkeer, bid ik. Vaak een kort gebed: 'Heer, help me!' Meer woorden zijn er dan niet en meer woorden zijn niet nodig. Het uitroepen van het gebed kan voldoende zijn om vertrouwen te vinden, anders te kijken en te zien waar mijn weg verder gaat.

René Hornikx

Impressies van een niet-theoloog bij het lezen van de Bijbel

De Bijbel staat op 's werelds bestsellerlijst nog steeds op één. Voor het eerst in mijn leven las ik de Bijbel van a tot z. Gedurende circa 60 dagen elke dag 30 pagina's. Ik waag het nu te betwijfelen of het ook het meest gelezen boek is. En wellicht is dat met betrekking tot een groot aantal passages maar goed ook. Ze vergen echt de nodige kennis en context. Alles werd bijvoorbeeld geschreven in een patriarchale en overwegend agrarische samenleving.

Dat er binnen de katholieke Kerk lange tijd weinig enthousiasme is geweest om de gelovigen aan te sporen zelf de Bijbel ter hand te nemen, deugt

natuurlijk niet maar is in dit licht wel begrijpelijk. Bij u als toegewijd lid van de Augustinusgemeenschap en/of lezer van deze *Kerk-Krant* veronderstel ik een zekere mate van bekendheid met de oorsprong van de Bijbel. Zij bestaat uit een groot aantal geschriften uit het oude Israël, het jodendom en het vroege christendom. Het eerste deel, dat Oude Testament wordt genoemd, werd geschreven in de periode vanaf de achtste eeuw voor Christus. Het tweede deel, Het Nieuwe Testament in de eerste twee eeuwen van onze jaartelling. Zowel voor de Joden (O.T), als de Christenen (O.T. en N.T) zijn het heilige boeken die de basis vormen voor deze godsdiensten. Fundamentalistische gelovigen menen dat het letterlijk Gods woord betreft. Het moge duidelijk zijn dat ik niet tot deze groep behoor. Wat ik er persoonlijk wel mee kan en welke waarde de Bijbel voor onze samenleving op de dag van vandaag nog kan hebben, probeer ik in dit artikel onder woorden te brengen.

Naast wereldliteratuur van ongekend niveau -men leze het boek Job, het Hooglied of een aantal psalmen-, bevat het Oude Testament een grote variatie aan verhalen. De schepping van de aarde, de eerste mens, beginnend in een 'hemels' aardsparadijs, Eva en de zondeval, broedermoord en veel geweld en de volledige ondergang door de zondvloed als treurige afloop van een soort mislukt experiment. Maar dan is er als het

ware een herkansing voor de mens met de redding van Noach, de roeping van Abraham, slavernij in Egypte, de uittocht onder leiding van Mozes en veertig jaar woestijn onderweg naar het beloofde Kanaän, een nieuw soort paradijs. Verhalen over tien geboden als een

soort wegwijzers voor het leven en een God die met een verbond in de mens blijft geloven, maar steeds weer wordt teleurgesteld door zijn volk dat keer op keer de weg kwijtraakt en derhalve meedogenloos gestraft wordt. Maar toch weer een nieuw begin met rechtvaardige koningen als David en Salomo, met profeten als Jesaja die blijven geloven in een hoopvol ergens ooit. Verhalen over ballingschap en weer thuiskomen, verhalen over talrijke zeer gedetailleerde Joodse wetten en gebruiken. Over oog om oog en tand om tand, maar ook elke negenveertig jaar een herverdeling van alle bezit om te grote maatschappelijke tegenstellingen te voorkomen en elke zeven jaar een sabbatsjaar als rustpunt. Verhalen met steeds aandacht voor de weduwe, de wees en de vreemdeling, verhalen over jubeljaren en jaren van vergiffenis, over 'goed doen' niet om iets te verkrijgen maar omdat je het goede als het ware al hebt gekregen als mens. Kortom: Het Oude Testament is een zeer bijzonder geheel van verhalen over het Joodse volk en haar geloof in een God die hen heeft uitverkoren.

Het nieuwe Testament is in vele opzichten een geheel ander verhaal. Het oude verbond heeft afgedaan en vier schrijvers, Matteus, Marcus, Lucas en Johannes vertellen het Goede Nieuws van een mens die met zijn leven en dood als het ware een nieuw verbond sluit tussen God en mens en met zijn levenswijze de weg wijst voor een nieuwe samenleving. Een maatschappij waarin waardevolle elementen uit het Oude Testament worden aangevuld met zeer duidelijke nieuwe richtingwijzers voor het doen en laten van de mensheid. Liefde voor de naaste en jezelf is een leidend motto in het verhaal over Jezus dat door de vier Evangelisten is opgetekend. Het Evangelie is niet minder dan een radicale boodschap voor je leven. In talrijke verhalen, vaak in de vorm van parabellen, klinkt dat door. Mensen worden tot leven geroepen in een wereld waar plek is voor eenieder, voor oud en jong, vreemdeling en tollenaar, weduwe en wees, vromen en zondaars en waar wonderen aan de orde van de dag zijn. Brood wordt gedeeld, er is genoeg voor iedereen. Het droevig verhaal in het Nieuwe Testament met de kruisdood van Hem die dit alles predikt is geen einde maar een beloofd begin van een nieuwe wereld.

In het laatste gedeelte van het Nieuwe Testament waarin de handelingen en het uitzwermen van de leerlingen van Jezus worden beschreven, is het wonderlijk te zien hoe de nieuwe leer, die voor alle mensen is bedoeld, zich in snel tempo rond het oostelijk gedeelte van de Middellandse Zee tot in Italië verspreidt. Men raakt overal begeistert en de pracht en kracht van het verhaal spreekt mensen aan en brengt hen in beweging. Overal ontstaan in die wereld gemeenten van eerste Christenen zoals de volgelingen van Jezus worden genoemd. Een kerkelijke hiërarchie zoals wij die nu kennen in de katholieke gemeenschap bestaat nog niet. Pas als het christendom staatsgodsdienst wordt in het Romeinse rijk in de vierde eeuw, wordt de leer van de Kerk in een eerste concilie officieel vastgelegd. Omdat er helaas veel meningsverschillen zijn over die leer is dit ook een soort begin van allerlei afsplitsingen waarbij het vertrek van de Oosterse kerken (1054) en de Reformatie onder leiding van Calvijn, Luther en anderen in de zestiende eeuw de belangrijkste zijn.

De katholieke Kerk trachtte in de loop van de eeuwen de boel bij elkaar te houden middels concilies en het steeds scherper formuleren van haar leer. Dit leidde o.a. tot steeds meer verplichte geloofsregels op allerlei gebied, zoals celibaat, de plaats van de vrouw, dogma's en zelfs pauselijke onfeilbaarheid. Allerlei zaken die ik in de Bijbel, tenzij een enkele keer in de agrarisch- culturele context van die tijd, niet ben tegengekomen. Een geloofwaardige Kerk anno 2021 zou er goed aan doen zich wat meer te baseren op de kern van het **Bijbelse** verhaal.

Harrie Meelen

Fiere Vrouwen in open mind-momenten

Vorige maand volgde ik het interview vanwege Maxima's 50e verjaardag. Men kan en mag verschillend denken over de monarchie maar onze koningin blijkt bij velen geliefd te zijn. Het werd een boeiend verslag van deze sociaal betrokken dame. En ik werd dubbel alert toen het drama rond haar zus Ines ter sprake kwam.

Drie weken na het afscheid te Argentinië, zo vertelde Maxima, bezocht zij hier in Nederland een ziekenhuis waar mensen met terminale kanker knokken voor hun bestaan. Maxima benoemde gevoelig het contrast tussen deze patiënten en degenen, die net zoals haar zus, het bestaan niet meer aankonden. Terecht -maar tamelijk kort- werd de hulplijn voor levensmoeden 113-OnLine op het tv-scherm vermeld.

Ingang van het gastenhuus van de zusters Birgittinessen in Weert

Helder kwam een bijzondere ervaring in beeld. Zo eens per jaar treinen Lief en ik naar Weert. In het gastenverblijf van de Birgittinessen aldaar kan men een eenvoudige vakantie vieren. De uitsluitend buitenlandse dames doen alles zelf en er is geen gastenzuster. Zij werken nijver, bidden 7x per etmaal en wonen in de eigen vleugel, naast de kapel. Vrijwillig een dienst meemaken is okay. Niet bijster progressief, wel devoot.

Drie jaar terug waren we er in het voorjaar opnieuw. Vrolijke non Steffy -ons bekend van eerdere minitripjes- schreef ons in. Op de tweede dag zaten we aan het ontbijt in een verder lege refter. Heerlijk rustig. Steffy vroeg of we goed geslapen hadden en er voldoende op tafel stond.

Deze religieuzen -vroeger zeer geïsoleerd in dit voormalige slotklooster, later iets vrijer- beperken het contact met gasten voornamelijk tot praktische aspecten. Wel was helder dat zij uit India kwam. Nu vroeg ik maar eens hoe vaak ze eigenlijk naar huis mocht. 'Een keer in de twee jaar...'. Is vrij weinig. 'Maar,' zo vervolgde zij, 'dit jaar was ik er ook in februari.' Korte pauze. Toen: 'Eh.. vanwege een begrafenis.' Deze toevoeging was al opmerkelijk.

'Oh, wat naar. Hebt u een dierbare verloren?' 'Ja, mijn zus.' Stilte. Ik vroeg verder. 'Door ziekte?' Ze schudde het hoofd. 'Misschien een ongeluk?' Zelfde ontkenning. Wel intense droefheid op het gezicht. En op dat moment leek er inzicht uit een andere dimensie te komen, vermoedelijk wegens mijn eigen verlies door een suïcide (vorige eeuw).

Ik waagde de gok. 'Was het soms zelfdoding?' Bij Steffy -anders altijd opgewekt maar immer sowieso lijfelijk afstandelijk- stroomden ineens de tranen. Inderdaad, zo was het gegaan. Ik liep naar haar toe en omhelsde

haar voorzichtig, stamelend: 'Dit *mag* van Jezus!'. Ze liet het gelukkig toe. Zelfs nogmaals, nadat ik haar uit mijn tas een kaart-met-cherubijnafbeelding gaf, de vorige dag in centrum Weert gekocht. En fluisterde haar toe: 'Uw zus is volgens mij nu een engel.' Opnieuw tranen tijdens de tweede *hug*. En er kwam een korte toelichting: de aanstaande schoonfamilie van haar verloofde zus maakte grote bezwaren tegen die relatie wegens het kaste-verschil; de reden van die wanhoopsdaad.

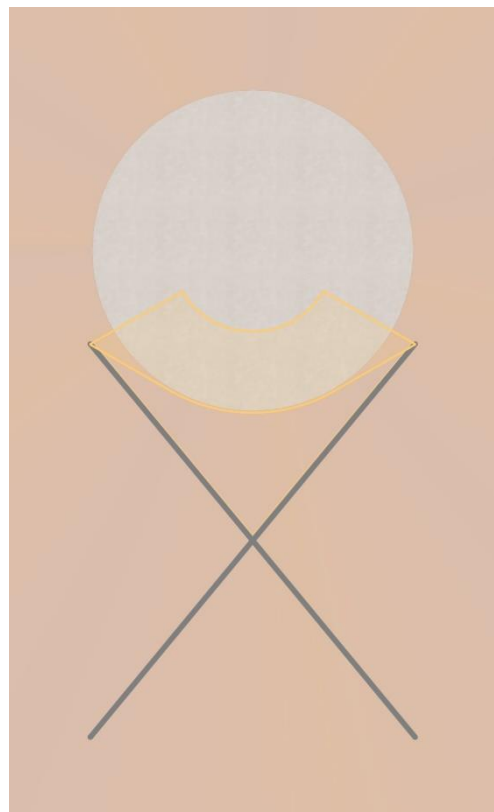
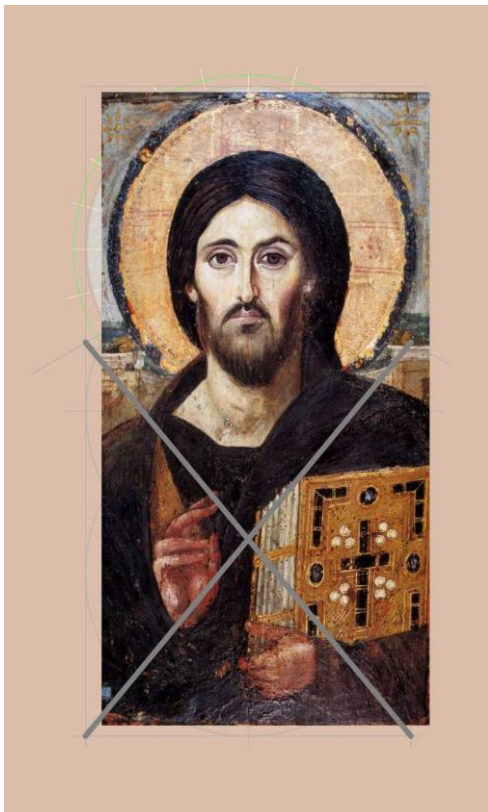
Later die dinsdag bezochten we volgens plan Heerlen. De kerk in het centrum bleek eerder open dan de voor toeristen gebruikelijke uren. Reden: het afscheid van een verongelukte jongeman. Ja, recent gelezen in de krant; op een naburige camping werden 's avonds laat in het donker enkele tieners aangereden. Eén hunner overleefde het niet. Op het plein voor het godsgebouw tekenden we het condoleanceregister. Wederom dus binnen één etmaal, zoals bovenvermeld, de confrontatie met een wel -en een beslist niet- 'gewenst' levenseinde.

Lieve God - en op aarde omringenden: steun en verwarm de nabestaanden.

AMBRIËLLA

Ik ben het Brood des levens

Byzantijnse icoon Christus Pantocrator, Katharinaklooster in Sinaïgebergte, begin 6e eeuw ^(A)

De meest heilige van alle iconen is die van onze Heer, Jezus Christus *Pantocrator* (Grieks: Al-beheerser).^{1 (A)} Het is ons niet gegeven om deze te doorgronden. Soms mogen we 'iets' van het mysterie proeven. In deze verheven icoon zijn meerdere geometrieën aanwezig. We beschouwen er één. Ze verwijst ons naar het heilig Sacrament van de eucharistie.

Deze geometrie, rechts verder uitgewerkt, bestaat uit een cirkel met twee lijnen. Dit heeft een diepere betekenis. De kruisende lijnen herinneren aan Zijn Kruisiging en aan de bittere Beker. De volle cirkel, aan Zijn Verrijzenis in heerlijkheid en het Leven gevende Brood.

Het achterliggende verhaal is ook interessant. De lengte van de beide lijnen, samen opgeteld, is even groot als de omtrek van de cirkel. De meetkundige figuur werd voor het eerst gepubliceerd door Adam Adamandy Kochański (1631- 1700).^(B) Hij was een Pools wiskundige, klokkenmaker, natuurkundige én kapelaan van de Jezuïetenorde. Kochański schreef in 1685 zijn boek over 'De kwadratuur van de cirkel'^(C). Een meetkundig probleem dat reeds bekend was bij de oude Grieken. De oplossing werd sindsdien toegeschreven aan Kochański. Maar diezelfde oplossing was blijkbaar al eeuwenlang bekend. Namelijk aan het begin van de 6^e eeuw, toen deze prachtige icoon in de Sinaï door een onbekende iconenschilder werd geschreven ter ere van de *Pantocrator*. Iets om je over te verwonderen....

Bijzonder aan de oplossing is de heel eenvoudige, maar nauwkeurige manier waarop 'de lengte van de halve omtrek van de cirkel' (lees: het welbekende verhoudingsgetal 'pi') meetkundig is benaderd tot 4 cijfers achter de komma. Het blijft dus wel een **benadering**, maar die is in de praktijk verwaarloosbaar klein. Voorbeeld ter verduidelijking: bij een cirkel met een straal van 10 meter bedraagt de afwijking 0,6 mm.

Dat de waarde van 'pi' (een irrationeel getal) zoals wij die kunnen berekenen altijd een **benadering** en nooit exact zal zijn, herinnert ons gevoelig aan onze betrekkelijkheid ten opzichte van Zijn Volmaaktheid. *We zijn beperkt als mens*. Dat verpletterende besef grijpt diep in in ons wezen. We mogen deelgenoot zijn, maar we blijven een miniem onderdeelje in het universum. Ieder van ons slechts een 'druppel' in de onmetelijke 'oceaan', die God is. We buigen diep van binnen ons hoofd voor Zijn ontzagwekkende grootsheid.

Anita van der Kam

---

¹ Informatie op internet:

(A) Christus Pantocrator: nl.wikipedia.org/wiki/Pantocrator

(B) Benadering van Kochański: nl.wikipedia.org/wiki/Benadering_van_pi

(C) De cirkel kwadrateren: en.wikipedia.org/wiki/Squaring_the_circle

Het Open Huis in de Cathrien en het Open Huis op Zaterdag

Het afgelopen jaar is voor ons, net zoals voor iedereen, een bijzonder jaar geweest. De coronapandemie maakte het voor ons onmogelijk om gasten te ontvangen in onze ontmoetingsruimte in de Catharinakerk. Na ruim 34 jaar moesten wij voor de eerste keer de deuren van onze ontmoetingsruimte sluiten! Gelukkig bleven de grote deuren van de kerk wel open en was het mogelijk om lunchpakketjes uit te delen. De vrijwilligers waren, zoals altijd, graag bereid om, staande in de opening bij de grote deuren, deze pakketjes uit te delen. Deze pakketjes werden eerder in de keuken klaargemaakt: een papieren tasje met daarin brood, fruit en een pakje drinken. Twee dagen per week kregen we van een sponsor zelfs warme maaltijden om uit te delen. Een feest voor onze gasten.

Het bleef natuurlijk niet bij het afhalen van een pakketje, er was ook altijd wel even tijd voor een praatje. Voor veel van onze gasten is het belangrijk dat ze hun verhaal even kwijt kunnen; vaak zijn wij, in het Open Huis, het enige contact dat ze hebben. Onze vrijwilligers vonden het verschrikkelijk moeilijk, dat zij aan de binnenkant van de kerkdeur stonden bij het uitdelen van de pakketjes en dat de gasten buiten, in de kou en soms in de stromende regen moesten staan. In overleg met het beheer hebben we toen besloten, een looproute te maken door het voorportaal van de kerk. De ene deur in, en door de andere deur weer naar buiten, want binnen blijven, dat mag niet,..... Als Open Huis hebben wij ons steeds gehouden aan de RIVM richtlijnen voor de horeca, we hebben geen terras, maar gelukkig is er binnenkort weer meer mogelijk.

Voor het Open Huis op Zaterdag is het net wat anders. Daar, in de Petruskerk aan de Kloosterdreef, zijn we inmiddels al weer een paar maanden beperkt open, uiteraard rekening houdend met de RIVM-richtlijnen. Daar mogen we de ruimte onder de toren gebruiken om gasten te ontvangen, er is voldoende ventilatie, want de deuren staan dan open. Op deze locatie komen gasten die we normaal ook in de Cathrien zien, maar daarnaast zien we daar ook veel MOE-landers, mensen uit Midden en Oost Europa, veelal arbeidsmigranten. Inmiddels zijn bijna al onze vrijwilligers gevaccineerd, en deze week worden ook de eerste dak- en thuislozen gevaccineerd. Ook dat

helpt mee in het weer mogelijk maken van gasten in de ontmoetingsruimte in de Cathrien.

We kijken terug op een bijzonder jaar, **en zijn heel dankbaar voor al die mensen, zoals u, die ons op de een of andere manier steunen.** We kunnen niet zonder mensen die ons werk een warm hart toedragen, zeker nu de gemeente Eindhoven haar beleid heeft veranderd en wij niet meer in aanmerking komen voor subsidie.

We vieren dit jaar ons 35-jarig bestaan, en we zullen er alles aan doen om door te gaan met ons werk. Het Open Huis in de Cathrien, en het Open Huis op Zaterdag, zijn inmiddels niet meer weg te denken uit Eindhoven. Wij blijven helpen waar geen helper is!

Informatie over onze activiteiten vindt u op onze website

www.openhuiscathrien.nl

U kunt ons werk steunen door een donatie op banknummer NL75 TRIO 0198 4814 46 t.n.v. Open Huis Sint Cathrien Eindhoven.

Anneke Nieuwenhuizen

Voorzitter Open Huis in de Cathrien en Open Huis op Zaterdag

Gebed voor de zondag

God van leven,
U verbindt zich met ons.
Als licht dringt U door
tot in het diepst van onze ziel.
Wij vragen U:
geeft ons de kracht van uw heilige Geest
om ons te houden aan uw Woord
en trouw te blijven aan U
ook als het moeilijk is of wordt.
We vragen het U in naam van Jezus
die U trouw is gebleven tot in de dood.
Amen.

**Dat jullie elke dag in de kerk horen lezen uit de Schrift,
is dagelijks brood.**

**Dat jullie liederen horen en zelf zingen,
het is allemaal dagelijks brood.**

Augustinus

LEKENPRAAT XLVIII

Levenswijsheid van de ouderen is het kapitaal van de samenleving. Dat was de winnende tekst van een tegeltjeswedstrijd die was uitgeschreven door de Katholieke Bond van Ouderen, tegenwoordig KBO-PCOB genaamd. En hoewel ik niet zo'n liefhebber ben van dit soort spreuken in vaak Delfts blauwe lettertjes op tegeltjes aan de kamer- of keukenmuur, stond ik toch even stil bij het grote krantenartikel waarin onlangs aandacht aan dit fenomeen werd besteed. Want deze spreuk bevat in mijn ogen veel waarheid. Al hoort daar, zeker op mijn leeftijd, natuurlijk onmiddellijk de toevoeging bij dat het van wijsheid getuigt om de vraag te stellen wat de waarheid nou eigenlijk is. We lijken soms af te stevenen op een maatschappij waar ieder zijn eigen waarheid er op na schijnt te (willen) houden

Vul hier zelf uw tekst in

zonder dat er nog veel is wat de band tussen mensen onderling in stand houdt. En het belang van een goede onderlinge band tussen mensen is in de maatschappij toch onontbeerlijk, dunkt me.

Zoals het citaat in de eerste zin hierboven aantoont, komt wijsheid vaak met de jaren, maar dient die toch ook steeds over te gaan op de jongere generatie. Vermeden moet dus worden dat allerlei in het verleden opgedane kennis verloren gaat. Dat houdt mijns inziens in, dat er voortdurend lering getrokken moet worden uit de lessen van het verleden.

Is het dan niet rampzalig te noemen dat in de afgelopen decennia zoveel mensen met kennis van zaken en ervaring in onderwijs en zorg puur uit bezuiniging aan de kant geschoven zijn? Wat deels de huidige problemen in die sectoren –een tekort aan goed geschoold personeel– verklaart. Van handen aan het bed leest u al van alles in de media in deze coronatijd, dus zal ik mijn voorbeeld halen uit de sector waar ik uit persoonlijke ervaring meer van af weet; het onderwijs.

Er gaan stemmen op om jonge kinderen pas op wat latere leeftijd de keuze te laten maken welke vorm van voortgezet onderwijs voor hen het beste is. Op zich zeker geen slechte gedachte. Maar, helaas wordt bij plannen daarvoor teruggekeerd naar in het verleden gemaakte fouten. Het idee van de (mislukte) middenschool is van stal gehaald waarbij ik bijvoorbeeld in *Trouw* als argument lees, dat men in Finland dit ook doet. Dat een journalist van een zich kwaliteitskrant noemend blad appels met peren vergelijkt noem ik, eufemistisch, minder geslaagd. Want op grond van wat *cherry-picking* worden hier echt twee totaal verschillende onderwijssystemen vergeleken.

Omdat dit een *Kerk-Krant* is en geen onderwijsblad, ga ik u niet lastig vallen met details en beperk ik mij tot een paar wetenswaardigheden. In het genoemde onderwijs-mekka zijn alle leraren vanaf de 'kleuterschool' tot en met hoger onderwijs academisch opgeleid, hebben zij vaak groepen van hooguit tien leerlingen in de onderbouw of ongeveer twintig in de bovenbouw, geven zij niet meer dan drie à vier lessen per dag, zijn zij autonoom en derhalve gevrijwaard van bemoeienis van ministerie of inspectie en zijn bovendien de leerlingen –mede door de volksaard- rustig

en gedisciplineerd. Het moge duidelijk zijn dat dit geheel anders is dan lesgeven aan klassen van vaak 32 'mondige' Nederlandse pubers, leraren die vroeger 29, nu 'slechts' 27 lessen in de week moeten geven en daarnaast geacht worden om de paar jaar nieuwe oekazes uit Den Haag te implementeren in de dagelijkse praktijk. Tussen het eindeloos corrigeren van

essays en toetsen in. Dus hoe komt zo'n journalist kortzichtig aan deze kromme vergelijking als argument voor een middenschool?

Om te voorkomen dat we, dommer dan een ezel, ons opnieuw aan dezelfde steen stoten, kan het persé geen kwaad goed geïnformeerd te zijn over wat er in het verleden misging en waarom dat gebeurde.

Helaas is het zo dat het vak geschiedenis weinig prioriteit meer kent op scholen. Bijbelse geschiedenis is zelfs zowat helemaal verdwenen in onze seculiere wereld van vandaag en dat is uiterst spijtig. Want waar moeten kinderen, inclusief zij wier ouders niet geloven of kerkelijk zijn, christelijke wijsheden vandaan halen als *wat jij niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet, of, vergeef de ander zeventig keer zeven maal*, en nog meer empathisch tegenwicht tegen egoïsme en zakelijkheid in een afstandelijke technocratie.

Maar het kan nog erger. Net nu geschiedenis een vies woord lijkt, –ook de CEO van Philips wil al niet meer achterom doch alleen nog vooruit kijken– in tegenstelling tot populaire kreten als innovatie, winsten, verdienenmodel en dergelijke, komt men bij de publieke omroep op het idee om oud als aftands te beschouwen en jong als hebbende recht op voorrang. Een leerzaam programma als *Andere Tijden* moet hierdoor plaats maken voor soms tenenkrommend amusement dat geacht wordt jongere kijkers te trekken.

Om dit verhaal niet al te treurig te hoeven eindigen, proberen we tot besluit ons even op nieuws te concentreren wat aansluit bij het thema dat ons met Pinksteren werd voorgehouden: hoop. Gelukkig zijn er nog altijd voldoende

tekenen van hoop te traceren. Zo staan in Duitsland de bisschoppen – tegen het advies van het Vaticaan in– open voor een oecumenische eucharistieviering waar protestanten ter communie mogen gaan. Worden in datzelfde buurland in vier parochies vrouwen als hoofd aangesteld. En tegen het advies van diezelfde bisschoppen in, besloten –een trede lager– talloze priesters in dat land op grote schaal homo-huwelijken in te zegenen onder het motto: liefde overwint. Nog een trapje lager op de hiërarchische kerk-ladder kunnen wij, 'levenswijze'-leken, ook een bijdrage leveren om die hoop van Pinksteren levend te houden. En wel door ons, naar eer en geweten, te blijven afvragen wat Jezus en zijn volgelingen in die eerste jaren van allerlei huidige kerkelijke regels en voorschriften zouden hebben gevonden. Misschien dat we ook in ons land dan binnenkort wat van die goede Duitse voorbeelden kunnen overnemen. Zo kunnen we 'het kapitaal van de samenleving' wellicht toch aardig blijven koesteren en in stand houden, vindt U ook niet?

Gert Dirksen

Liefde in honderd woorden

Het begint vaak met een blik
Soms met een woord
Dat een kleine vlam wakker maakt
Een kleine vlam die verscholen lag
Diep in onze harten
Sinds de schoot van onze
moeders;
Een kleine vlam gevoed
Door alle tederheden
Een kleine vlam die gretig wacht
Om te groeien
Om te schijnen
Om zich door te geven
En zo iedereen er omheen
Op te warmen.

Het vlammetje groeit eerst heel
verlegen
Maar wanneer het, in een ander
hart,
Een zuster-vlammetje vindt
Groeien zij samen met kracht
En met z'n tweeën zijn zij in staat
Om de somberste wereld
Te verlichten.

Deze twee vlammen worden één
Om samen door het leven te gaan
In zonnige en sombere dagen.
En zelfs geven zij het door,
Het leven!

En zij zaaien nieuwe vonkjes
in de harten van alle mensen, die
zij lief hebben
En deze vonkjes gaan op hun
beurt wachten
Op een blik of een woord
Dat hen wakker zal maken
Zó wordt de liefde doorgegeven!

Simone Bartelds-Lathuilière

Het leven gewogen (deel 3)

Onderstaand enkele citaten uit het boekje van Enzo Bianchi *Het leven gewogen, een kijk op de oude dag*.

Schep moed, het leven is bedoeld om goed, mooi en gelukkig te zijn. Regelmatig kreeg ik deze woorden te horen, vooral van hen die mij het leven schonken. Ze verlangden dat mijn innerlijk vertrouwen zou openbloeien: Mijn vertrouwen in het leven, in de mensen, in de maatschappij. Deze woorden waren voor mij zowel een troost als een uitnodiging om mijn verantwoordelijkheid op te nemen. Vooral na de dood van mijn moeder, toen ik amper acht jaar was en alleen achterbleef met mijn vader in armoede en onzekerheid, begon ik te beseffen dat het leven dat zich voor ons uitstrekt uniek is. Wij hebben maar één leven, met de uitnodiging ervan te maken wat we kunnen.

Levenskunst is daarom van het grootste belang. Ons leven hangt niet alleen af van onze eigen inzichten, van de keuzes die we maken en van onze bekwaamheid om met anderen samen te leven

Een goed leven is een leven waarin het zoeken naar het goede en het algemeen belang centraal staan. Liefde geven en ontvangen hoort daar wezenlijk bij. Een jongere wens ik toe dat er ooit van hem of haar gezegd kan worden: je hebt veel liefgehad. Daarom is je leven de moeite waard. Wanneer wij het avontuur van de liefde of de vriendschap beleven, wanneer wij er in slagen eenzaamheid te overwinnen, wanneer wij een houding van contemplatie en verwondering beleven ten opzichte van de natuur, wanneer we de ervaring hebben dat we alles ontvangen hebben en daarvoor dankbaar zijn, dan hebben we een mooi leven.

Te midden van tegenstrijdigheden moet het mogelijk zijn momenten van geluk te beleven. Geluk is het antwoord en de conclusie naar onze zoektocht naar zin. Gelukkig leven bestaat er niet in te leven zonder inspanning, zonder tegenstrijdigheden of lijden, maar te weten hoe je dit alles kunt doorstaan. Degene die verstaat waarom het de moeite waard is om zijn leven te geven, het uit handen te geven, zelfs tot stervens toe, draagt de reden in zich waarom het leven de moeite waard is.

Er is een oud adagium dat zegt: In elke fase van het leven is de mens een beginneling. Dat klopt helemaal. Als we jong zijn groeien we tot volwassenheid. We kunnen in een crisis belanden en ons als nieuwelingen voelen omdat we aan het begin staan van een onbekende weg. Wijze mensen kunnen ons helpen omdat zij het grootste gedeelte van hun leven achter de rug hebben. Levenskunst beoefenen betekent generaties samenbrengen en solidariteit geboren laten worden. De ene oever met de andere verbinden, de ene leeftijd met de andere. Iets doorgeven aan de ander is de enige manier om trouw te blijven aan wat je zelf ontvangen hebt. *Wordt vervolgd.* *Dolf van der Linden osa*

Gedeelde rijkdom

Op een keer ging ik met een vriend naar een afgelegen dorpje op het Guatemalteekse platteland om met de dorpingen te spreken over hun hoop en geloof. In de geest van Franciscus waren we op weg gegaan, zonder iets mee te nemen voor onderweg. Het was drie uur 's middags en we hadden nog niets gegeten. In een van de armoedigste hutjes gekomen, vroeg een oude vrouw ons: 'Hebben jullie al gegeten?' We zagen snel om ons heen. Op een paar vierkante meter stonden alleen een bed, een paar stoelen, wat brandhout en kookgerei. Ze nam twee oude tortillas (maïspannenkoeken) en warmde die voor ons op. Wij wisten dat het hier niet gebruikelijk was om gasten oude, opgewarmde tortillas voor te schotelen. Zodoende wisten we dat ze geen deeg voor later had. De oude vrouw leerde ons veel. Wij, die onderweg waren met het Woord in ons hoofd, ontdekten in haar de kracht om armoede met ons te delen. Of was het haar rijkdom die ze deelde? (auteur onbekend)

Vraag: Wat roept de houding van de oude vrouw bij je op? Zou je hetzelfde doen als zij?

Zending

Gods volk zijn wij, tot leven geroepen door Jezus Christus.

Laat ons waarmaken waartoe Hij ons heeft geroepen:
breken en delen.

Daartoe zegene ons, die God en Goed is:

In de naam van de Vader, en de Zoon en de heilige Geest.
Amen.

Augustinus spreekt

Alle goede werken die de liefde wil doen en ook uitvoert, daar zet de trots ook van alles tegenover, ze geeft haar paarden de sporen. Maar de liefde woont in je binnenste, en ze ontnemt alle plaats aan de verkeerd opgezweepten hoogmoed. Niet aan een verkeerd handelende hoogmoed, maar aan een verkeerd opgezweepten. Wee de mens, als hoogmoed zijn wagenmenner is, hij gaat onvermijdelijk over de kop.

Maar hoe kun je weten of het niet de hoogmoed is die aanzet tot goede daden? Wie kan dat zien, en waaraan? We zien wat er gedaan wordt: de liefde geeft mensen te eten, en de hoogmoed geeft mensen te eten. De liefde neemt een gast in huis, en ook de hoogmoed neemt een gast op. De liefde doet een goed woord voor een arme, en ook de hoogmoed. Wat wil dat zeggen? In wat ze doen zien we geen verschil. Ik waag het toch om iets te zeggen, niet ik, maar de Apostel: de liefde gaat tot de dood, dat wil zeggen, de mens die de liefde bezit belijdt Christus en ondergaat de martelaarsdood. Ook de hoogmoed belijdt hem en gaat tot in de dood. Die eerste heeft de liefde, deze laatste niet. Maar daarom moet deze laatste luisteren naar wat de Apostel zegt: 'Al verkocht ik mijn bezittingen omdat ik de armen voedsel wilde geven, al gaf ik mijn lichaam prijs aan de vuurdood, had ik de liefde niet, het zou mij niet baten.' De Schrift roept ons dus terug naar ons innerlijk, weg van de opschepperige buitenkant van onze voorgevel, en van de oppervlakkigheid die eer zoekt te behalen bij de mensen. Ze roept ons naar binnen. Ga terug naar je geweten en stel het je vragen.

(Traktaat 8,8 over de Eerste Brief van Johannes; vertaling Wim Sleddens, z.g.)

